

Warszawa, 16.07.2021

Meno kandidáta habilitačnej práce:	Ing. Mgr. Zuzana POKLEMBOVÁ, PhD.
Meno oponenta:	doc. PhDr. Monika Podkowińska, PhD.
Pracovisko oponenta:	Department of Sociology, Warsaw University of Life Sciences - SGGW
Názov habilitačnej práce:	MODEL STAROSTLIVOSTI O SEBA V SOCIÁLNEJ PRÁCI
Študijný odbor:	Sociálna práca

OPONENTSKÝ POSUDOK

posudok habilitačnej práce v súlade s § 1 ods. 10 Vyhlášky č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Aktuálnosť zvolenej témy

Recenzovaná práca odnosi sa do nezmiernie vážneho problému z perspektívy práce sociálnej. Problematyka samoopieky v kontexte práce sociálnej zasluhuje na špeciálne uznanie v zväzku s tým, že temat ten nie dočekať sa ešte tak širokých analýz ako kvestie odnosať sa do uwarunkovaí práce sociálnej, komunikácii s klientem či form pomoci osobom potrebujúcym.

Temat práce je nie len aktuálny, ale podjete przez Autorkę rozważania należy ocenić jako interesujące i doniosłe zarówno w kontekście naukowych dociekań jak i praktycznych rozstrzygnięć odnoszących się do pracy socjalnej. Podjęcie problematyki samoopieki, dbałości o własne zdrowie z perspektywy pracownika socjalnego i podejmowanych przez niego działań zawodowych należy uznać za zagadnienia jakościowo ważne i aktualne w kontekście rozwoju nauk społecznych.

Na uznanie zasluhuje podjęcie przez Autorkę problematyki samoopieki, także ze względu na kwestie odnoszące się do możliwości pomoci osobom pogrążonym w kryzysie, pomoci klientom pracy socjalnej. Nie można bowiem zapominać o potrzebach i pomoci tym, którzy codziennie ową pomoc i wsparcie okazują. Dbanie o własne zdrowie stanowić może gwarancję dbałości o zdrowie klientów, dbając bowiem o siebie w kontekście samoopieki,

pracownik socjalny dba również o jakość świadczonej pomocy. Dzięki samoopiece osoba pomagająca odznaczać się może większymi możliwościami, siłą, energią i czasem na „dostarczenie“ właściwej pomocy i opieki potrzebującym. Z tej perspektywy podjęty temat wpisuje się w nurt aktualnych dociekań naukowych, stanowiąc ważny głos w dyskusji odnoszącej się do kwestii związanych z warunkami pracy, wypaleniem zawodowym pracowników socjalnych. Jak zauważa Autorka *starostlivost' o seba je nevyhnutnosťou, jedným z nástrojov smerujúcim súčasne k zabezpečeniu a udržianiu vlastnej duševnej a fyzickej pohody a k zlepšovaniu práce s klientmi a klientkami. Starostlivost' o seba je zároveň významnou zložkou prevencie vzniku syndrómu vyhorenia, hrozby neustále visiacej nad pomáhajúcimi profesionálmi a profesionálkami* /s. 22/

Należy zatem podkreślić, iż ukazanie niniejszego problemu jest zagadnieniem o istotnym i znaczącym ciężarze gatunkowym. Temat jest nie tylko ważny z perspektywy rozwoju nauk społecznych, ale także nowatorski i praktycznie ważny.

Splnenie sledovaného cieľa

Cel pracy został zrealizowany, o czym świadczy zawartość poszczególnych części recenzowanej pracy. Autorka dogłębnie charakteryzuje i poddaje analizie kwestie dotyczące samoopieki i działań służących dbaniu o siebie i swoje zdrowie przez pracowników socjalnych. Struktura recenzowanej pracy, podział treści, kolejność poruszanych wątków są poprawne i właściwe. Pracę rozpoczyna wyjaśnienie i doprecyzowanie poszczególnych pojęć istotnych z punktu widzenia celu pracy. Niewątpliwym walorem pracy jest wielostronne i wielopłaszczyznowe omówienie problematyki związanej z samoopieką. Autorka nie tylko koncentruje się na przedstawieniu najważniejszych definicji tego pojęcia, ale także wskazuje na czynniki determinujące proces dbania o siebie i podejmowanych w tym zakresie działań. Wskazuje na narzędzia, formy samoopieki, ich przydatność i wagę dla funkcjonowania jednostki w społeczeństwie i realizowania celów życiowych i zawodowych, a także kładzie nacisk na kwestie odnoszące się do spostrzegania przez jednostkę działań służących samoopiece i poprawie własnego stanu zdrowia. Subiektywne podejście i ocena podejmowanych przez jednostkę działań niewątpliwie stanowi wyzwanie w sferze planowania strategii samoopieki w konkretnych przypadkach.

Autorka w swych rozważaniach zwraca również uwagę na empatię, współczucie dla samego siebie i sposób radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi i zawodowymi, a także samoocenę jednostki w kontekście trudnych sytuacji, samoocenę w kontekście popełnianych błędów, poniesionych porażek i problemów.

Niewątpliwym walorem pracy obok szerokiego ujęcia teoretycznych podstaw samoopieki jest zaproponowany Model samoopieki. Jak zauważa Autorka *predstavovaný autorský Model starostlivosti o seba v sociálnej práci (Model 3SP) je v teoretickej rovine ukotvený predovšetkým v terapeutickej a poradenskej paradigme sociálnej práce a vytvárali sme ho v priebehu niekoľkoročnej praxe. /s.41/* Niniejszy model odnosi się zarówno do działań z zakresu samoopieki osobistej jak i zawodowej.

Przedstawione w recenzowanej pracy kwestie stanowią zatem cenne źródło informacji dotyczących problematyki pracy socjalnej i samoopieki, stanowiąc jednocześnie przyczynek do dalszych szerszych badań.

Nové poznatky (prínos vedy)

Poruszana w recenzowanej pracy problematyka zajmuje szczególnie ważne miejsce w rozważaniach dotyczących jakości pracy, wypalenia zawodowego i form pomocy. Nowatorski charakter pracy widoczny jest nie tylko w podjętej przez Autorkę tematyce, ale również w obszarze prezentowanego Modelu samoopieki, który w sposób niezmiernie obszerny, wielopłaszczyznowy odnosi się do dbałości o własne zdrowie psychiczne i fizyczne, dobre samopoczucie w kontekście życia zawodowego oraz osobistego. Jak zauważa Autorka *navrhovaný model starostlivosti o seba zdôrazňuje individuálnu podstatu starostlivosti o seba v osobnej i profesionálnej rovine. Ovplyvňovaná širokým spektrom rôznych krátkodobých či dlhodobých, vnútorných a vonkajších faktorov, mení sa starostlivosť o seba vo svojej forme i obsahu nielen medzi jednotlivcami, ale i pre každého z nich v čase. Svojou podstatou Model starostlivosti o seba v sociálnej práci rešpektuje vysoko individuálny charakter starostlivosti o seba, dôraz kladie na nasýtenie potrieb všetkých oblastí starostlivosti o seba, pripomína dôležitosť prepájania aktivít z mikrostarostlivosti i makrostarostlivosti o seba, ako aj reflektovanie aktuálnych potrieb./s. 43/*

Recenzowana praca jest merytorycznie poprawna i nowatorska. Stanowi ona ważny i doniosły krok w sferze rozwoju dociekań naukowych w obszarze pracy socjalnej i samoopieki. Autorka wykazała się dogłębną wiedzą z zakresu poruszanego tematu oraz oryginalnością rozwiązania problemu naukowego.

Formalna stránka práce

Język i technika pisanie pracy nie budzą zastrzeżeń. Poszczególne części pracy stanowią spójną i uporządkowaną całość, pozwalając na realizację przyjętego i określonego celu. Prezentowany wywód jest logiczny, dojrzały i przemyślany. Przyjęte metody służące opracowaniu tematu i realizacji przyjętego celu należy ocenić pozytywnie.

Warto podkreślić, iż praca oparta została na szerokich źródłach literatury, w tym również znacznej liczbie pozycji anglojęzycznych. Dobór źródeł jest poprawny i właściwy.

OTÁZKY DO DISKUSIE

- 1) Czy można mówić o zależności między procesem komunikacji a samoopieką? Czy proces komunikacji może, a jeśli tak to w jaki sposób wpływać na proces samoopieki i dbania o siebie?
- 2) Wypalenie zawodowe pracowników socjalnych – główne przyczyny i skutki.
- 3) Jakie znaczenie w kontekście samopomocy odgrywa obraz siebie jednostki?

ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE

Stwierdzam, że przedstawiona praca spełnia wymogi stawiane pracom habilitacyjnym.

Habilitačnú prácu: MODEL STAROSTLIVOSTI O SEBA V SOCIÁLNEJ PRÁCI,

Ing. Mgr. Zuzana POKLEEMBOVÁ, PhD. **odporúčam prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe odporúčam udeliť akademický titul docent v študijnom odbore: 3. 1. 14 Sociálna práca.**

16.07.2021

doc. PhDr. Monika Podkowińska, PhD.